

Latweefchu Awises!

60. gada-gahjums.

Nr. 27.

Trefchdeenā, 8. (20.) Julijā.

1881.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrunden, Kurland. — Ekspedīzija Besthorn kga grahmatu-bohde Jelgavā.

Nahitajs: No eelsjēmehm. No ahrsemehm. Bisjaunakas finas. Gadījums. Labas laimes jaftaseen! Tautetei. Atbilstes. Sludināšanas.

Uzaizinašanas, lai apstelle „Latweefchu Awises”.

No 1. Julija war „Latweefchu Awises“ apstelleht uš oħtro fchi gada pusgadu. „Latweefchu Awises“ fanveem z. jaftajeem pañneegs schogad leelu. **Latweefcheem jo dahrgu bildi.** Scho bildi dabuhs ne ween tee jaftaji, kas „Latweefchu Awises“ apstellejuschi uš wifū 1881. gadu, bet ari tee, kas apstellehs uš fchi gada oħtro puñi. — Ja-apstelle ekspedīzija pee Besthorna kga, Jelgawā. No 1. Julija taps wifū nummuri pefsuhiti jaftajeem, kas warbuht wehlak „Awises“ apstelletu. Ekspedīzija luhds, lai apstelle pee laika, jau Junija mehnesi. — „Awises“ maksa par scho pusgadu:

1. Jelgawā sanemohht 60 kap.
2. ar pastu , 90 kap.

No eelsjēmehm.

Pehterburga. Finanz-ministerijā stipri ween rihkojotees uš galwas-naudas atzelschanu. Prinzipiā jau esoht nospreests, atzelt scho nodohschānu. Finanz-ministeris esoht tanis dohmās, ka iſtruhkumu, kas zaur scho zelschotees walsts enehumōs, newarohr fegt zaur jaunu nodohschānu, bet ka wareschoht lihdsetees, pa-augstinajohr kahdas jau pastahwoschās nodohschānas, par peem. tulles-nodohschānas. — Anglu kara-kugi 27. Junijā aibrauna prohjam is Pehterburgas. Zactha „Lively“ valika turpat; jo winai wehl daschi usdewumi isdarami. — Walsts-kanzleris firsts Gortschakows 27. Junijā aibrauna wesełotees Wibdbahde. — Barons Günzburgs, bagats Schihdu bankkeiris, dahwinajis 10 tuhfsi. rublu, no kuru rentehm ismalkajamas naudas-prehuijas tahdeem Schihdu semkohpjeem, kas apmetuſches us froħna semes. Leelaka goħda-alga ir 200 rubl. Un tilaktee winu war dabuht, kas kreetni uskohpuschi wiśmasakais 3 defetinas axamahs semes un faknu-dahrsu, falihdsinoht ne ween ar zitu Schihdu, bet ari ar Kreewu semkohpjeem. 100 un 50 rublu goħda-algas ismalkajamas teem Schihdu semkohpjeem, kas fawu fainmeezibu wadijuschi un kohpuschi kreetnaki un kahrtigaki, nekkā ziti winu tizibas braħli. Tahdas prehuijas tagad dabujuschi 3 Schihdi Raunas gubernā. — Walsts-banka tilfchoht pahrgrohsita, pee kam Anglijas banka buhfchoht par preefchishmi.

Pehterburgas apkahrtne pee lohpeem raduſees leefas-fehrga; no waldibas pufes ir tuhslit gahdahts, ka fehrga ne-isplatitoħs taħla. — Schini sunā ari no Nowgorodas nahl wifai behdigas weħstis. „Golosam“ no turenies teek rakħiħts: Leelu-fehrga isplataħs weenu-mehr taħla, lohpus għażidha semm. Pat zilweki fahf faſlim: Qu-batħfu zeemā bij jau nahwes atgadijeens, — nomira semneeks. Ix-ħidu domas un Grusinas pagastos faſlima liħds 50 zilweku. Nowgorodas aprinx liċċas-fehrga nosprahgħu jau wairak finnu loħpu. Medwed-jewas semneeki noſuħtija uſ Nowgorodu pee gubernatora deputazzju, ar luħgħu, lai aktarju johr is-Snamen klas basnizas xemt Deewmaħtes fweħtbildi un noweħi uſ nowadeem, kif fehrga ploħfahs; tad warbuht fehrga beigħsħotees. Dabujuschi uſ to aktarju u Pehterburgas mitropolita fweħtbilu, tee 27. Junijā uſ plezeem aibneħha fweħtbildi. Zeħa wina wiſur tilfchoht apsezzinata no preefċereem un laiħu pulleem, ar basnizas farogeem u swanu swanifħanu. Preefch fhihs profejjas isriħkofħanas semneeki falasjuschi 400 rubl.

Firsts Pauls Lieven, Krimuldas d'simtsklungas un Kejsara nama wirszeremoniju-meisteris, kā „Rig. Ztga“ d'sirdejusi, esoht nupat Teplizē (Behmijā) nomiris. Nelaikis sawā laikā ir-bisj par Widse-mes landmarkhalu (no 1862.—66. g.), tad iħsu laiku landraħts, wehlak Pehterburgas mahżibas-apgabala kurators un beidsoħt wirszeremoniju-meisteris. „Rigaſche Zeitunga“ ihpaſchi flawē wina no-pelnus preefch Baltijas weħstures un wina weenun mehr preefch sawas d'simtenes karxi pukstejuscho ħirdi. — Firsts Lieveni, kā sinams, ir-pehznahzejji no weż-żej Lihwu wadona kuba jeb Kaupa, kas, Wahzee-ħeem uš Baltiju atnahloħt, pirmais no weetigeem waldnekkem pe-neħħma krixtigu tixbi. Schi Kaupa pehznahkamee ari tagad weħi walda par wina bissu wal-xi — Turaidas apgabalu.

Jelgawa. Gubernas-gimnasija noteżejuschi pusgada beigas atlaida 13 mahżekkus, kā mahżibas-kursu nobeiguschus. № I. un teefibas u XIV. tħchinu dabuja abiturienti: Ullmann un Ruppfer; ar № II. kluwa atlaisti: Dumpe, v. Ficks, v. Grotthuſs, Grüner, Lasdinsch, Linde, Lutoflawski, Neuhaus, v. Necke, Schlieps un Schmid. — Jelgawas Latweefchu beedribi swineja 23. Junijā f. g. Jelgawā, beedribai veederofschā jaukajā mescha-dahrsā — Jahn-u-wakaru, uš kam no pilseħtas un laukiem bij fapulżejuschiex ap-tuhkstosch dalibneeku. Isriħkōjumus atħlaħja ar Kreewu tautas d'seefmu, kas no beedribas jauktà kohra tika d'seedata — pee muſikas pawadi-ħanas. Turpmal — no d'seefmah, kas scho wakaru jauteinajja, patika klausitajeem wiśwairak Zimses teħwa „Jahnu-d'seefma“; ari Breschinsky kga kompozizzija: „Meitja, roħschu luħpu meitja“, tika no publikas ar labpatiħħanu u snemta. Gewehrojami ir-aridjan fħini wakarā no beedribas aktarreem notikushee johku uſwedumi ar d'seeda-ħanu: 1) Mauschela gaudas, 2) Schekeles un Schlämpfleis faderinashan u 3) Brahli Semeles; fħee uſwedumi bij preefch fhejjenes Latweefcheem kas pawissam jauns. Saprohtams, ka preefchħana no publikas puses netruhka. Bebz tam notika turpat dahrsā mahlīlīga ugħuofħana no ugunofħanas meisterra Zeyfferta kga, at-għidinadama Latweefchu fuq laiħu Jahn u ġunis. Beedribas nams un muſikas muſħele laifti jahs krahfu u ġunis; dahrsā gangi un dan-tħi weeta bij apgażżmoti zaur raibahm lampahm.

Is J. Scheitan ne Schihdi ween ar augħoħħanahm nodarbojhs, bet ari kahds Latweefchu tirgotajis, kas fawas boħdes durwiss stahwedams gluhn, waj tikkahs preefch dasħħahm lau kohħabba pahlaboħħanahm waretu aisanġiet; tad dasħħi labbs taptu no Schihdu, kā ari no pasħu tauteefħu fweedru riħżejjeem pafargaħħi, un laukħaimnejzibha fahku fekmigaki plak.

Waj nebħuħu reis laiks, kah magasines labibu pahrdohu, un taħbi weetā ihpaſchi naudas-kapitalu dibinatu, no kura preefch dasħħahm lau kohħabba pahlaboħħanahm waretu aisanġiet; tad dasħħi labbs taptu no Schihdu, kā ari no pasħu tauteefħu fweedru riħżejjeem pafargaħħi, un laukħaimnejzibha fahku fekmigaki plak.

Nelaimigs notikums. Dauds reis jau ir-d'sirdejħihs un laiħihs par nelaimigeem notikumeem, kas zekkha no nepareisas apeiħħanahs ar fħajjameem riħkeem, un wiſi teek usmanigħi dariti u tam, lai ar nahwi nefosħħahm leetħam prahħi apeiħħas, un toħmeħ tas, kā rħadħas, deewiġan weħi naw ċewħroħihs.

Ohtrā Waħħas-fweħħku deenā nogħiha kahds kalejjs preefch fħadha kaini kif fainmexx, weħfotex, un fħiżi patħlaban peleħħdetu biżi uſlizis u galda, lai pifstongu uſliku. Kalejjs seħħejis ohtrā puse ġaldinam. — Tie it ppepeschi bise spraħgħi u fħahweens kalejja

zeli. — Kamehr dakteris tizis pahrwests, asinis nemas now wareju-fchi natureht, un tikai ahrsts to paspehjis. Ohtre rihtā flimneku weda us Jelgawas flimnizu. — Kahja bij janonem un flimneks ir lohti wahjch. — Seewa, masi behrnini un peederige apraud gau-schahm asarahn nelaimigo wihru, tehwu un peederigo. Bet tas, kam jchis notikums wehl wairak firdi krent — ir fainneeks, kas bisi lahdejs. Zeresim, ka tas mihtais, schehligais Deews tak apschelofees, schihs leelahs behdas remdehs un bahrineem asaras noslauzis. Bet es no sawas puses wehl reis ussauzu: Apeijatees prahrtigi ar schau-jameem riheem! ; — el.

Jelgawas-Bauskas dselszela-sihnijsas vilfchana, fa „Mit. Itgai“ sno, pahri nedelas atpakač jau nobeigta. Dselszela buhwei nebuhschoht nekahdu schekrshku; īeme efoht lihsena, mas ween us Bauskas pusi pazeldamahs. Gruhtu īemes darbu un dahrgu tiltu buhwoju nekur nebuhschoht waijadfigs; tikai tad, ja bahnuši gribeschoht buhweht pee paschas Bauskas pilsehtas, zelams dahrgs dselsu tilts pahr Muhfes upi, rublu 150 tuhks. wehrtibā. Ar fcho tiltu lohpā dselszetsch no Jelgawas lihs Bauskai makhfshoht lihs 800 tuhks. rublu. Bet kur nemt fcho waijadfigo summu? Kas lai galwo par dselszela cenehmumeem? Atbildi doht us schēem jautajumeem nahkhas gruhtu, un tamdeht lohti mas zeribas, ka nodohmatais projekts tik drīhs wa-rehs ispliditees.

„Brambergu labd. beedriba“ iſrihkoja par „wezajem Zah-neem“ Krohna-Wirzawas fenlaiku kursemes leelkungu jaukajā mescha-dahrsā „salumu-prekus“ un pehz tam krehflai metotees „balli“. Deena gan nebij wifoi peemihliga; jo dabas mahmulinai bij vatissees sawus mahlutus pahr debefs welvi pahrwilkt. Weefu bij sanahkufchi pareisi. Beedriba efoht eenehmusi wairak fa simts rublu, no kam, is-dohfchanas atrehkinoht, winai labs grafis kapitalam atlifsees. — Mahflliga ugnoschana notikahs naiki, balles laikā, starp pulksten 11eem un 12eem; bij deewsgan kreetna, no ugnoschanas mahflineeka J. Zefferta kga iſrihkota. Warbuh, ka dasham weesim nebij patihkams, fa mahflliga ugnoschana naiki balles laikā starp pulksten 11eem un 12eem notikahs. To zitadi newareja eegrohfsht; jo programā bij ſwehtku fahrtiba noteikta.

Sakum u ſwehtktu lihs da lib neeks.

Ir Dohbeles. Jit pahrdrohfschi tagad ſirgu-sagti valikufchi, to redsam no schi atgadijuma: Ohtros Wafaras-ſwehtkōs paſchā deew-falboschanas laikā nosaga Aurumuischās kālpam eepret baſnizas dur-wihm peesetu ſirgu. Saglis preefsch tam efoht ſtaigajis pa tirkus-plazi, pahtagu klatſchodams. Ta nogahjis pee mineta ſirga, to atſeh-jis, ſehdees ratōs un — laidees prohjam. Ihi pehz tam iſnahk wihrs no baſnizas, bet ſirgu nekur newar eeraudſiht. No dascheem dſirdejis, fa weenu ſirgu kahds nepaſihtams zilveks aſbrauzis. Gan dſinahs tuhlit ar diweem ſirgeem ſaglim pakat, bet welti. Birmais drīhs at-brauza atpakač, ohtris pehz weltigas pakaldfiſchhanahs tikai pret wa-faru. ſirga wehrtiba ne-efoht masa. Kā dſird, ſaglis jau efoht ne-ilgi pehz tam fakti un teefahm nodohts. Efoht kahds ſchēpat A. muſchās Kr. mahju Latveetis R. — Pat ſwehtku deenā, pee paſchā baſnizas, kur tik dauds zilveku ſtaigā, beſgohdis nekaunahs un nebaidahs tahdus nedarbus ſtrahdaht! — Scheijenes apkahrtne dſirdejichi ween par daschadahm ſahdſibahm. — ſirgu-tirkū (Dohbelē) uſſihmeja kahds Kr. Wehrasmuſchās rentneeks sawu no ſtaffa iſſagto ſirgu.

Azons.

No Kalnamuischās (Hoſzumberge). ſwehtdeen, 21. Ju-nija. Kalnamuischās dſeedataju-kohris, wadihts no Forſtmann kga, iſrihkoja ſakumu-prekus. — Prekus atklahtja Forſtmann kgs ar no-peetnu runu. Pehz tam fahkās danzofchana, pahrmānidamees ar dſeedafchānu. Us dſeedatajeem wiſi gresa leelu wehribu dehl wiru jaukahm dſeeſminahm. — Bij jaukā weetā. Ne tahtu no platzha ſtahw leelais ſweedru-kalns ar fenlaiku ſagruwūfcho pili, un kahdus ſohlus no kalna atrohdahs zitres nogrimiſi Kalnamuischās baſniza. Weefu netruhka, kas no malu-malahm bij fanahkufchi fahrtigi iſluftees. Ari zeen. Kalnamuischās mahzitais, Ruklowsky kgs, lihs ar sawu ſamiliju muhs apmekleja. Krehflai metotees fahkās apuguno-ſchana, kura ſem Frey kga wadiſchanas tika rahdita. Bet muſlikis, kas no dewineem ſpehletajeem tapa trankſchīnahs, bij lohti wahjch; laikam instrumentes pee tam buhs bijuſchās wainigas.

Degu Janis.

Ir Garoses. Jaukais ſeedonis pilnā kohfchumā muhsu ſirdis celihgmo un dabu fa no jauia atdſemina, kohfus, kruhminus un puks ar jaukeem ſeedeem iſrohtadams. — Birno augligo leetu da-bujahm 23. Aprili un ſahle ſanehmahs it brangi augt. Bet drīhs

fahka atkal atklaht ſeemelis puhst un naftis falt, ta ka ſahlei un ſeemas-ſehjai nemas neweizahs augt; tikai ne ſen atmetahs ſiltaks laiks ar audſeligu leetu. — ſeemas-ſehja itin brangi ſeemu iſmita, tikai leijas weetās ir no ſneega iſguleta, bet deht leela ſauſuma un auf-stahm nafts falnahm tahta pavaſha. — Ahbolinch ir itin kuplis, tikai pławā ſahlei neweizahs wehl augt.

Auglu-kohki bij lohti bagati ar ſeedeem, fa jazerē us bagatu auglu gadu. Zapreezajahs, fa ſcheijenes mahju ihpafchneeki gadu no gada arween wairak jaunus auglu-kohlus ſtahdā, kas ne ween ir lohti derigi, bet ori ir mahjahn par kohfchumu.

Lai Deews ſwehtti muhsu laukus un dahrus un dohd bagatu maises gadu.

Kā daschōs apgalbos, ta ari te „baku-ſehrga“ enahkuži un daſchus ipurus — it ihpafchī masus behrnus kapā nowedusi. — n.

Ir Sohdu pagasta un wina apkaimes „B. B.“ sno, fa tur lihs 28. Junijam leetus ne-efoht nemas bijis. Mudus un kweefchus jau iſſkaudis ſliktais pawafaris, un kur tee wehl palikufchi, tur tagad nobeiguschees aſ ſeela leetus truhkuma. Wasareja ari jau bijuši panikufsi, ſini zitās weetās pawižam neſadihgufchi, bet 28., 29. un 30. Junijā lihs raschigs, audſeligs leetutinč, ta ka uſ ſafareju wehl efoht deewsgan zeribu. Ahbolinch efoht wahjch un ſahle augſtakās weetās pawifam iſdegusi! Auglu buhſchoht mas, jo ſeedu laikā plohſiſeſ ſeela wehtra un no pohtſiſi ſeedus.

Ir Leepajas rakſta „Lib. Itga“, fa tilta buhwe it brangi we-zotees; abi gala ſtabi jau efoht nobeigti.

Tehkabſtate, fa „Riſchſ. Weeſt.“ rakſta, nafti uſ 25. Ju-niju iſzehlees uguns-grehks un no pohtſiſi lihs 20 ehku. Ari parei-tiziго akmēna baſniza ſtipri zeetusi.

Kuldiga, fa „Tag. f. Lib. u. II.“ sno, drīhsumā atklaht ſchoht pilſehtas-drauds-e-banku.

Ir Keweles. No muhsu puses ir weens lohti behdigis atgadi-jums ſiaojams: 19. Junijā Keweles Čeriku mahjas paſka ugunijs par laupijumu. Uguns efoht ne-iſprohtamā wiſe zehluſees no ſchagareem, kas fehtas widū bijuſchi ſakrauti. Kamehr mahju-kaudis deenās-widu gulejuſchi, to paſchu mahju laipu ſeewina iſgahjuſi ahra un eeraudſi-juſi leefmas par ſchagareem ſchandotees. ſeewina kleegdama un breh-đama ſkreij iſtabā un ſauz laudis. Laudis gan ſazehlahs, bet no dſehſchanas newareja wairs ne dohmaht. Drīhs leefmas ſitahs jau pee dſiħwojamahs ehkas un no tahts uſ zitahm ehkahn. Lohpi gan tapa iſ leefmahm iſglahbti, tikai pahris ſuku ſadegufchi; wiſa zita mantiba ir no uguns laupita. Maſuminch, ko mahju laudis drīh-sumā warejuſchi iſraut, paſižiſ ſikai iſglahbts. Sanahkufchée glahbej ſnewareja neka wairs iſraut; wiſs iſſkatijahs fa ſchauſmigs uguns-kalns. Behdiſi bij redſoht, fa nelaimige ſautini, kureem wiſa man-tiba uguni paſka, apkahrt ſkraidiſ ſraudadami un kleegdami. Skahde, eħkas lihs rehkinoh, buhs pee 2730 rubt. — Pee kaimini ſaimne-keem ir daschi apbehdinatē aifgahjuſchi nafti pahrguleht, un daschi apakſch klatjas debefs turpat pawadijuſchi. No kaimini mahjahn ir nelaimige ar maiſi apgahdati; jo no chdamahm leetahm neka ne-iſglahba. Zeresim, fa tizibas-brahli, fcho behdigo atgadijumu dſir-deadami, no kriſtigas ſihdszeetibas nelaimigeem ſawu paſiħdfigahs roh-kas ne-atraus. Tas Rungs ſwehtih ſbagatigi tahdus dwejus, kas paſiħd ſnelaimigeem, apbehdinatēm un bes pajumta paſikufchein.

B — d — witz.

Q . . . . neeschōs, kur laudis daschā ſinā jau kreetnus ſohlus uſ preefchū ſpehrufchi, un kur tamdeht gan nebuhtu wiſ gaidama mahju-tiziba, tomehr rohnahs wehl daschi, kas fcho baltu deenu to zeeni, un pawifam aifmirt, fa jau ir laiks no meega moħſtees un at-ſiht, fa wezi laikā lihs ar wezahm mahju-tizibahm ir ſuduſchi. Ne ſen atpakač tur atgadijahs ſchahds behdigis notikums: Tschiganis bij aymetufchees ne taht no S. zeema (ar kahda ſaimneeka atwehleſchanu) kruhmōs. Tschiganeetes ſawu amatu prata iſweizigi ſtrahdaht, eeda-mas pa mahjahn dahiwanas luħgtees. Kahdās mahjās eegahjuſchās un jaunu meitu weenu ſtaħapuſchās praſa: „Freilenit, parahdi ſawu roħku, pateikſhu, kahds bruhtgans buhs!“ — Kursch ſeewiſchks gan nu nebuhs ſukahrigs! Wina paſneids roħku, un Tschiganeete ſtaħsta winas naħlamibas laimibu. Ari foħla winai ceprzejt jaunu, ſmuku ſaimneku, kam mahja ar trim ſkursteneem, bet tad winai wa-jagoht atdoht wiſu labakahs drehbes. Taħbi lai nonesoht wakarrā uſ (Tschiganu) veegulas weetu. Meita, Tschiganeeti tizedama, ari ſa-laža wiſu labakahs drehbes: kleites, manteliti, lakaſu, kreklus, pa-lagu u. t. t., un aifneſs uſ noteikto weetu. — Tschiganeeteh labi

laimējēs — eet wehl ohtru reiñ vee meitas un faka, ka wehl ne-efoh
deewsgan dewuñ — wehl nepeeteekoh — lai wehl dohdoht. Kamehr
meita aissahjuñ beid samo kleiti atnest, Tschiganeetes efoh gulejuñchās
faknu-dahrsā starp dohbehm, lai faudis nepamana. Kleiti dabujuschas,
taisahs, ka teek prohjam. — Behz tam mahju faimneeze aissbraunza
us tuwejo pilfehtu un reds, ka Tschiganeetes us tirgu peedahwā kleiti
un manteli, lai pehrl. Saimmeze, sawas kalpones drehbes paslydama,
atfauz waktmeisteri un Tschiganeetes teek apzeetinatas; — bet drihs
israhdahs, ka winahm taisniba. Winas nemas neleedsahs, ka tahs
naw minetahs meitas drehbes, bet faka: „Wina mums pati tahs us
krühmeem atnesa un eedewa!“ — Meita ari tila us polizeju aizinata,
fur isteiza, ka Tschiganeetes winai efoh tahs iskrahpuschas. — Schihs
drehbes nu gan dabuja atpafat, bet fur tad wehl tahs zitas? — Waj
tahs atdabuhs? — Mas zeribas! Azon s.

No Skrundas. Ta s̄chē preefsh fahda gada dibinatā krahfschanas- un aisdohfchanas lahde skaita jau lihds 50 beedru un fawas darschanas wed teizami us preefshu. — It leelu labumu wehl atnefs Skrundai un apgabalam ta s̄chē no J. Schulze īga fudmalas eetaisitā wilnas-fahrstuwe un wehrptuwe. Tschetras maschines s̄chē fahfsh ratinam gatawu wilnu, ko is dascheem tahleem apgabaleem nodohd darbā. Wispirmā Kursemes wilnas-fahrstuwe bij Labrazā, pehz tam fahfa tahdu zelt Saldū, tagad J. Schulze fgs Skrundai to eetaisijis wehl jo pilnigaki; bes schihm 3 atrodahs Kursemē wehl 2 wilnas-fahrstuwes; weena Dehfelē un ohtra Spahre, bet wilnas-wehrptuwe ir Kursemē wispirmā un weeniga ta no J. Schulze īga Skrundai eegahdatā. Tagad, kur fainmeezibā dahrgee darba spekki tik pee lauk-darbeem wišwairak tohp leetati, wilnas-fahfchana un wehrpfchana fchahdās eetaisēs us laukeem no lohti leela fvara. — Ari fadfhye starp fungem un laudihm s̄chē ir fatziga. Scheijenes Gräweru mesch-kungs von Herrmann fgs, kas 15. Junijā sch. g. fawus 60-gadu amata-fwehtkus ūvineja, tika ūwischki no pagasta un dascheem ziteem fungem ar dauds gohda-parahdischanahm apfweizinahts. Apdahwi-nahts tika zeen. v. Herrmann fgs ne tik ween no pagasta, kā „Latv. Aw.“ ūnojums 25. nummura ūaprohtams, bet ari no dascheem ziteem, kas par schi pagasta lohzelkeem nesflaitahs; tā par peemehru pagasts ir dahwinajis 2 masus bikerus, ohsola krohneem pušķotus, trefcho — leelo bikeri — tāpat pušķotu, dahwinaja Skrundas fudmalas, wilnas-fahrstuwes un wehrptuwes ihpaschneeks; tāpat ari wehl Skrundai dseedataju-lohris apfweizinaja gawilneeku ar jaiku tschetrbalīgu dseedafchanu. — Schogad, 30. Augustā, kā brihwestibas-fwehtķos, Skrundas dseedataji ūwineschoht fawus pirmoš gada-fwehtkus, sem ūkholotaja J. Ropert īga wadifchanas. Bet Skrundeneeki mihi ari wezas eeraschas; un pelt to ari newar wiš.

Jahna deenu muhsu fentschi tureja leelâ gohdâ. Uri Skrunde-
neeki swineja sawu Jahnu wakaru. Bij maltites galdi, lo jautra fa-
runaschanahs ar jauku dseedaßchanu puschkaja; bij peeminau eesühme-
fchanas daschu jaunawu peeminas-grahmatinâs. Schohs miylohs
Jahna-sweftkus Skrundâ — nekad ne-atimirfischu.

Rihga. Baltijas politehnikas preefschskohlas mahzelli, ja tee nobeiguschi mahzibas-kursu, kara-klaufibas finā preefslaitami pee ohtrahs schkiras. Bet tā ka daschi diwīšju preefschneeki bij leeguschees par fawwalneekem peenemt minetahs preefschskohlas abiturientus, tad galvenajās fchtaħbs atgħadina, ka vəhz walts-padoħmes spreeduma, kas Wijsangstaki apstiprinahs 17. Merzā 1880. g., kara-klaufibas finā fchi preefschskohla preefslaitita pee ohtrahs schkiras skohlas, un ka tamdejt winas abiturienteem teesiba kara-deenestā eestahħees par oħrahs schkiras fawwalneekem.

Widsemes hosteesä 15., 16. un 17. Septemberi wairatsoh-lischanä tiks pahroohti: Dubultös Slohkas birger-okladistam peederigs grunts-plazis Nr. 82, ar 6 ehkahn, im Behrsones Kapu-muischina, peederofcha nomiruochä Aug. Krämera mantineekeem.

No Dubulteem. Schinis deenäs tur padarita beskauniga ne-
gehliba. Jauns zilweks, A. B., pedsehrees, is mahtes naudas-maka
issadzis 2 rubl., un kād mahte winu tamdehs bahrusi, tad usbruzis
tai ne ween ar wahrdeem, bet ari ar nasi, galwā to eewainodams.
Gewainojuums ne-esoht nahwigs.

No Kemeres juhrmales. Tagadejs seemela wehſch ir atſuh-tijis it fältu uhdemi, tahdū bahdeneeki daudſ gadus naiv jutuſchi. Tidjanoschehlo, fa it lohti mas bahdes weefu. Behrnajā gadā jan bij mas weefu, bet ſhogad ir wehl masat, ta fa daudſ bahdes iſtabas ſtahw pawifam tuſchias. — Sweijneekem ari ſchis pawafaris naiv bijis ihſti iſdewigs, jo leelo rengu tee dabuja lohti mas; maſas tee

turpreti atkal ker leelös pulkös, kas tohp ari deewsgan dahrgi aismal-fatas. — Lauki ūahw pee mums ari deewsgan wahjt, jo leetus nemañ nelishst. 20. Junijā gan rahdijahs, ka dabusim leetu, bet stiprais seemela wehjsch to aisdīno prohjam.

Kemeres juhralneek.

Tehrpata. Izgauju Aleksandera-skolas kapitals. Tā „Sakalā” iestudināta krihte usrahda, no 2. Merza līdz 30. Maijam pawairojēs ar 2035 rubl. 13 fap., tā tā wīsa skolas kapitala summa minetā dahtumā bijusi 58 tuhāf. 623 rubl. 88 $\frac{1}{2}$ fap. leela.

Zehns. Turenes weetiga lapa sino, ka Zehsu aprinki lihd 22. Junijam ar ihstahm bakahm faslimuschi 998 zilweki; no teem iswefelousches 782 un nomirusch 192.

No Suntascheem teek „B.“ rafstihst: Bakas, kamehr pehn wasar fahkuſchas plohfitees, praſa arweenu leelakus upurus. Scharlaks ari pa starpahm. Behn wiſswairak Raſtraneefchöſ un Riktereeſchöſ, bet ſchogad wiſswairak Suntaschneeköſ ſchahs ſlimibas gut. Seemä daudſ nemira; daschu nedelu nepaglabaja neweena lihka, bet pehz Leeldeehahm daschu nedelu paglabaja lihds peezpadſmit. — No brugu-teefas ir pavehlehts pag.-waldiſchanai, ſtingri pakal luuhkoht, ka neweens tajäſ mahjäſ ne-eetu, fur gut bakas, un no tahm mahjähm ne-eetu us zitahm mahjähm. Wifas Suntaschu draudſes behrneem, luxi dſimufchi 1879., 80. un 81. gadā, eepohteja bakas. Skohlas, mineto ſlimibu deht, stahweja puſtukſchas. — Raſtraneefchi iſgahjuſchä ſeemä dibinaja fawſtarpigu uguns-apdrohſchinaſhanas beedribu un naudas-aiſdohſhanas kaſi. Statuti ir eefneegti ministerijai deht apſtiprinatſhanas.

Waltas draudses-*skohlotaju* seminarijā *schogad* netika atlaišti nekahdi jaunekļi deht kura pagarināšanas no 3 līdz 4 gadeem. Pēc eksama nolikšanas tika 36 jaunekļi pēnēti. Uzņemti tika 17, kuri starpā 12 Latviešhu un 5 Igaunu jaunekļi. — *Pagasta-skohlotaju* seminarija atlaidā 18 jaunekļus kā izmahzitus un pēnehma atkal 18. Eksternu bijuschi peeteikušchees 14. No šeem nolizis 1 *skohlotaju* eksamu pīlnigi un 5 mehl Septembera mēneši daschās mahzibās oħtreis janolek eksams. Peeteikušchees pēc uzaņmīšanas eksama efobt bijuschi 36 jaunekļi.

Par Igaunijas fehjumeem siņo, ka seemas-labibai seedeščanas laiks bijis silts un derigs, tā ka plauja zērāma laba; tikai Wihkā un Harrijā daschōs apgabalos plahna plauja gaidama. Atri par wasareju un kartuseleem nelabakals siņas dohtas iš Wihkās; wifur zitur wasareja labi ūanahkuſi, bet pēdējā laikā stipri zeetuſi no pastahwigā ūanfuma. — Zaur-zaurim mās, ja, weetahm pawisam nemas, buhs ūeena, jo plawas failas un plikas. Atri ahboliſch, kas eesahklumā dewa labas zēribas, wehlaki stipri issudis.

Arensburga. Žeribas uš plauju, kā „Arensburgas nedeklaš-lapa“ raksta, ne-efoht wišlabakahs. 1880. gada faufuma deht seemas-fehja lohti wehlu išdarīta, tā kā, seemai fahkotees, rūdšu ūlme-nis wehl nebij stipri eesehlis. 7 mehnēshus gaxā seema, auksta pa-wafara un pastahwigais faufums kārveja seemas-fehju fanemtees aug-schanā. Tamdeht seemas-fehja, zaur-zaurim nemohēt, fchogad tikai wideja. — Wafareja it brangi ūanahkuši, bet negrib augt pastahwigā faufuma deht. Ja laikā wehl lihs kreetnis leetus, tad žeribas uš labu plauju jo drohſčas. — Pļawās lohti mas sahles; ari ahhbolinsč, kas jau pehrīnājā gadā stipri apspeests, dauds zetis seemas laikā, un zeesch wehl wairak no tagadejā faufuma. — Tāpat ganibas jo plikas, un lobvi dohd mas peena.

25-gadu jubileja. 16. Junijā svinēja fawu 25-gadu jubileju Igaunu flamenais rakstniece un Igaunu awises „Eesti Postimees” fēnatais redaktors Johann Woldemar Jannsen's. 5. Junijā 1856. gadā Jannsen's apsveicīgajā fawu tautu kā Igaunu awises „Pärno Postimees” redaktors. Šo awīsi winsch apgahdaja lihds 1864. gadam. 1. Janvarī 1864. gadā winsch palika par „Eesti Postimees” redaktori un apgahdaja to ismeizigi un kreetni, kamehr fli-mibas deht isgahjuschu gadu min. awīsi eelika fawu dehlu rohkās; dehli no tehwa mantoto awīsi wada zīk spehdami tehwa garā. — Jannsen's ir par višu šo ilgo laiku ar fawahm bagatahm gara un firds dahwanahm nepeekufis kalpojis fawai mihkai Igaunu tautai, kas winam dauds pateizibas parahdā. Jannsen'a zenteeni nepastahw wiš eelsch tagad deemschehl daudskahrt parastahs Igaunu un Wahzu sa-rihdishanas, bet eelsch tam, ka winsch strahdā kā widutajš starp Wahzeem un Igauneem, schihs abas tautas, kas gadu-simtenus weenā un tai pačhai semite dīshwojuschi, us meeru, fawstarvigu zeenishchanu un mihlestibu flubinadams, lai abas tautas fawu labklahschanoħs felmetu, jo abas tautas ir schini ūnā zeeti fa-augusħas kohpā. —

Wehlam schim Zgauau rakstneezibas tehwam laimigu un swchtigu dsih-wes wakaru, lai waretu isseht wehl daschu wezelu graudiu Zgauau tautas druwā; bet wehlam ari Zgauau tautai tahdu prahdu, kas pa-teizabs fawa labuma kohpejam.

No Virgas. Swchtdeen pehz debes-s-braukshanas deenas turenes muishas ihpachneeka fulainis nesinamu eemeslu dehl mehgnajis few galu padariht. Diwi reis schahwes is pistoles, pee kam tik ohtrais schahweens geuhki kruhtis eewainojis. **Sinotajs.**

Ji Maskawas „B. W.“ sino, ka turenes apkahrtne parahdijus sees nikna lohpu-fchrga. Paschā Maskawas tuwumā schi pohstnezze profa fawus upurus. Semneeki, fawā nesinā, nesargā wezelohs lohpus no fosregus chajem kaimmu lohpeem; tee aprok kritischohs lohpus sekli; — wifs tas valihds fehrgai isplatitees. Gaidams, ka no semstibas un zitahm pufchm stingri ksefes pee darba, lai waretu drihs nomahkt usbrukuscho litsu. — **Maskawa 23.** Junija atkal bijis stipris negaifs ar pchrkonu, sibini un leetu, un padarijis dauds skahdes. Sibins nospehris emmu, kas ar behru gahjuschi pa eelu. Behns kahdus sohlus atfists sahaus, bet zitadi — wesels.

No Djerowas. Zeen. lafitajeem gribu pasnoht par muhsu Latweeschu laika garu, kas peelihdsinajams ne wis pee kristigu, bet paganu laikeem. Lai gan fkhla un basniza, kuras Pehterburgas palihdsibas beedriba dibinajusi, ar wifem spehkeem fawā sinā par tautas išglītibū ruhpejabs un pret tumfibū zīnahs, tad tomehr atrohdahs tahdi, kas wehl tumfibū wairak mihle nekā gaismu un kas wairak pehz daschadeem neekeem grahbstahs un feni tā no paschu labuma kahrigem zilwekeem leekahs peewiltees. Tā par peemehru schinīs deenās uslīhda pee mums zilwels, kas feni nosauzahs par „labdari“. Wifch efoht bijis Kursemē un dauds zitās takhās semēs un wetās. Pehz amata wifch israhdiyahs buht ungruris, bet pehz dsimuma Tataris. Latwiski tikai prata fazīht: „es jums wifem gribu labu dariht.“ Wifas wina ehrmoschanahs un darboschanahs, pee furahm nasi, speegeli, uhdeni, fawu labatas-grahmatinu, daschus nesaprohtamus wahrdus u. t. pr. islectaja, buhtu garslaizigi zeen. lafitajeem klausitees. Tikai peeminechhu, ka schis „labdaris“ ari scheit atrada peekritejus, kas schahdam ehnu grahbstitajam labi aismalkaja. Wina brihnuma spehks efoht pastahwejis — slimu, apburtu, apfahstu un daschadu wahjibū dseedinashanā. Winaam bijis fihlnieka gars par bijuschahm un nahlamahm leetahm. No nabageem wifch nehmis pa rubulam, bet no bagateem desmit rubulu. Ak prahdin, nahz mahjā, kas tu pehz tahdeem „labdareem“ grahbstees! Kas pehz ehnahm grahbstahs, tas ir no Deewa aktritis, Deewu nepahist un Deewam netiz. — Ziti gan schim „labdarim“ buhtu labprahf kahdus rubulus us bikfahm usklaitijschi, bet pee teem nenogahjis. Schee ehnas grahbstitaji par skohlas un basnizas wajadsibahm mas ko ruhpejabs. Ak, kaut jele ifkotris ustizetohs tam weenigam Labadaritajam, kas wifas leetas labi dora, un fawu artawu, lai gan masu, upuretu preefch Wina walstibas isplatschanahs!!

E. F. Sch... —

Drenburgas gubernā, ka „Goloſs“ raksta, tagadeja general-gubernatora laika us dsihwi apmetuschees lihds 50 tuhfs. lauschu, kas eenahkuschi is zitahm Kreewijas gubernahm.

Ji Rasanas „B. W.“ sino, ka minetā un apkahrtejās gubernās druwas schogad sohla labu plauju. Bagats leetus paspirdsinaja pehdeja laika lohti beechi fehjas, tā ka semlohpji jau fahka gandrihs baijotees par „par dauds“. Tikai daschā apgabala ari schogad zeribas us „rudens bagatibu“ pohsta daschadi skahdigi kulkaini, kas Kreewijas druwas weetu-weetahm gruhti peemeklē. Meschi un dahrī daschā weetā redzami zetuzchi no pawaſaras fahnas. Uguns-grehki, ka gandrihs jau parasts, dedsina muhsu Kreewu zeemus un pilfahdas. Reti pa-eet deena, kad nedzīrd par gruhti peemekleteem lautineem. Pa dselszelu wafarā brauzoht — ne wīzai reti erauga apfarkushus padebeschus gan weenā, gan ohtrā puſē.

Simbirſka. Nakti us 19. Juniju is turenes zeetuma isbehga 7 arestanti; to starpā weens, kas bij eeslehgts khdēs. Zeetuma namis ir akmena un 2-tahschigs. Schee 7 arestanti fehdeja ohrajā tahschā. Atwihlejuschi dselsu trelinus, tee pee fasafiteem dweeleem no-laiduschees semē, sohlu 16 no walts-saldata. Behgschana isdarita ap pulksten 2em nakti; spertee sohli, behgtus atkal dabuht rohkās, lihds schim bes felmehm.

300-gadu jubileja Oktobera mehnesi schogad Sibirija swinehs to deenu, kurā preefch 300 gadeem kasaku atamans Žermaks Sibiriju eekaroja un Maskawas Zaram Iwanam IV. nodewa.

Labibas plauja ya wīzu Čiropu schogad buhs tikai wideja, jo wifur bijis aufits pawasaris un pehz tam leels faufums. Tikai Schweize, Seemet-Italiā, Turziā un Greekijā esoh gaidama bagata plauja. Wissliktak lauki stanwoht Anglijā un Seemet-Wahzijā.

Dahrga mihestiba. Kahds sohbu-ahrsts Pehterburgā schinīs deenās bij isredsehts par dahrgu mihestibas upuri. Runamā laikā pee wīza nonahza smalki gehrbuſees, smuka, jauna dahma, gribedama liktees isrant slimu sohbu. Sohbu-ahrsts faraudsija wajadsigahs leetas un gribuja jau kertees pec darba, tē jaunā dahma peepeschī uslez no fehdeffa, apkampj ahrstam ap kafku un, karsti butschodama, tam apleezina, ka besgaligi winā eemihlejusees. Jaunais ahrsts ari naw skalgana behrs, bet atbild, ka ihfais brihdis, kurā redsejīs jauno dahmu, jau peetizis, ari wīna fīrdi aisdedsināht leefmas. Tē us reis jaunā sweschnieze atgahdinajahs, ka jasteidsahs prohjam; jo wīnas greissfirdigais wihrs gaidoht, un ar jauno sohbu-ahrstu norunaja, ohtrā deenā tur un tur skatitees. Dahma aigahja, un tad ahrsts gribuja skatitees, zik pulkstenis, tad — pahrsteigshana bij leela, pamanoht, ka nebīj ne pulkstena, ne khdēs, ne medaljona. Jaunā mihestibas dedsigā dahma nebīj nekas zits, ka tikai prasta sage.

No ohremehm.

Wahzija. Par keisara Wilhelma gaidamo satiſchanohs ar Austro-Ungarijas keisaru Franzi Josefu Italeeschi awise „Perseveranza“ raksta, ka satiſchanahs notiſchoht Augusta mehnesha eefah-kumā (pehz jaunā kalendera) Salzburgas pilſehtā, pahr kuru keisaram Wilhelma nahlahs braukt zekā us Gasteinas wefelibas awoteem. Zitahm reisahm satiſchanahs notiſu keisaram Wilhelma no Gasteinas mahjās brauzoht, bet schoreis ta buhſchoht jau turp brauzoht, no kam efoht redsams, ka abi keisari gribohf fanahkt zik eespehjams ahtri. Sarunu mehrkis pehz „Perseveranzas“ apgalwoſchanas buhſchoht norunashanahs par kohpigu istureschanahs pret kahdu trescho walsti, kas negriboht peeremt mineto abu keisaru preeſchlikumus. Waj Bismarks farunai buhſchoht klah, wehl efoht nesinams. — Pehz zitahm sinahm, Bismarks dohſchotees ari us Gasteinu, un fanahſchoht ar Austro-Ungarijas ahrleetu ministeri Haimerle. — **Grahfa Hazfelda** eeſelſhana par Wahzijas ahrleetu walts-ſekreteeri (ministeri) beidsoht ofizieli iſſludinata. Grahfs Hazfeldts turpmak Wahzijas ahrigā politikā buhs Bismarka swarigakais valihgs.

Franzija. No Tunīes sino, ka Šafkas pilſehtā, kaut gan jaunā bombardereſchanu fahchauta, tomehr lihds schim wehl naw Franzheem padewuſees. Genemt Frantschi to wehl naw warejuſchi, tadefk ka wīnu faſuma spehks tur wehl naw nonahzis, un Tunīes Beija saldati, kas gan tur bij nonahkuschi, drihsak gribejuschi ar dum-pinekeem bedrotees, nekā pret teem kautees.

Anglija. Sammatneku kara-pulki preefch pahri deenahm bij Windsorapulzeti us leelu parahdi. Bij fanahkuschi lihds 60 tuhfs. wihr. Tahds leels kara-spehks Anglijā jau 300 gadu naw tīzis apulzehs. Angli, no apspefchanas zaut saweem waldinekeem fargadamees, pastahwigī us to luhekojuschi, ka wīnu semē nestahwetū leeli sal-datu pulki. Indijā un zitās kolonijās, tee waldibai atwehl tureht kara-spehks, zik ta wehlahs, bet ne wīnu paſchu semē. Tē tee ari newajadfigi, jo Anglijā, fala buhdama, ir no ahrigū eenaidneku celauſchanahs apdrohſchinata, kamehr ta us juhras par zitahm walſtihm ſipraka. Juhras-spehks ſiprināht un wairoht, Angli farai waldibai labprahf atlauj, un preefch tam atwehl tai, zik ween naudas paghr, jo juhras-spehks ſiprināshana pawairo semes drohſchibū pret ahrigem eenaidnekeem, un tomehr tee, zik leeli wīni ari buhtu, nekad newar waldbai derēht preefch paſchu pawalstneku apspefchanas. Jaunakos laikos, kad brihwbā Anglijā jau tik ſipri nodibinata, ka wīnas apgahſchana wīrs naw dohmojama, Angli fahkuschi meerigaki skatitees us kara-pulki tureſchanu fawā semē, un tad ari leela parahde pee Windsoras naw mohdinajusi wīnu bailes.

Italija. Rohmas pilſehtā jau kahdu laiku teek no kara-ministerijas apzeetinata. Tagad dohta pawehle, pee ſcheem apzeetinashanas darbeem aemt valīhā wīsus us ſtrahpes-darbeem noteſatohs zeetumneku, lai waretu darbus ahrakī pabeigt. Schi ſteigſchanohs daschī tulko par ſihmi, ka Italeeschi waldiba politikahs debesis ne-erāuga par itin tīrahm.

Greekija. Artas pilſehtā preefch kahdahm deenahm no Greeku pulkeem eenemta, pehz tam, kad Turku ſpehks bij no taħs iſgahjis. Greeku pulks, kas pilſehtā eegahja, pastahweja is 5000 wīreem ar 24 leelgabaleem. Pilſehtas eedſihwotaji gahja atnahzejeem preti. Wakarā pilſehtā bij apgaismota.

Seemele-Amerika. Presidenta Garfielda wefelschanahs pastahwigi eet laimigu us preefschu, un ahrsti pahrliezinati, fa presidants tiks pilnigi isglahbts. Lohde gan naw iswilka, bet paleek meesä, tomehr iswefeloschanahs zaur te netiksocht trauzeta. Garfielda dabujis laimes-wehleschanas no wisahm puhsen, tikkat no ahrsemes waldineekem, fa ari no fwarigaleem eekfchsemes partiju wadoneem, p. pm. no bijuschä presidenta Granta un no demokratu partijas wadona, generaala Hankoka, las, fa finams, pee presidenta zelschanas bij demokratu partijas kandidats un Garfielda pretineeks.

Wisjannakabs finas.

Kaisara Aleksandera III. uskahpschanu us trohna dariht finamu Persijas walbimeekam, bij ustizets firstam Trubetskoi. Winsch Perijas galwas-pilsehtä, Teheranä, ar wiileelako gohdu peenemts, dahwinatu dabujis Persijas schacha portreju ar briljanteem, tagad abrauzis atpakaal us Pehterburga un 1. Julijä stahdisees preefschä muhsu Kaisara Majestetei. — Leepajä, fa weetigas awises fino, uspluhduchi lohti dauds ne-ihstu 20 kapeiku gabalu; bet tohs it weegli warohit isfahkliit no ihstajeem zaur skanu; metals ari esohit lohti mihkts. — Juftiz-ministeris islaidis zirkuleeri wisahm Warschawas teesahm, atgah-dinadams, ewehroht fatolu swetku deenas, ta ka turpmak teesas un kanzelejas buhs flehgtas ari fatolu swetku deenas. — Maskawä luhdus gadus atpakaal fahla lajht naudu, ar fo gribaja divinahit neredfigu behrnu institutu. Zaur Kreewu-Turku kora iszelschanohs dahwanu lafshana apstahjabs. Bet nu ta atkal jo sekmigi weizotees, ta ka komiteja nospreeduhi, tagad jau atfahlt mineto institutu, zeredama us Maskawneku dewigo, labdarigo rohlu. — Dinejä, ko Anglu oszeereem par gohdu irichtkoja pee printscha Heinricha, prinzis Wilhelms angliksi issouza Anglu lehninenes, Edinburgas herzogs atkal wahzifki Wahzu kaisara weselitas. Prinzis Heinrichs angliksi apsweizinajao Edinburgas herzogu fa warenas. Wahzijai draudigas un rada tautas representantu un wehleja laimigu zelu Anglu kora-fugeem. Edinburgas herzogs wahzifki pateizahs jo sifnigi.

Gadijums.

Aistahstihis no Maß-Sihsu jaimeesa, Kalnamuichä.

„Kamehrt Wilhelmine un Elise ir leelas draudsenes, ir manas behdas palikuschas leelakas.“

„Tä!“ Bernharda esfauzahs, „fa tas war buht?“

„Tagad es esmu pee punktes, fo issaloht man japaļaujabs us Juhsu gohdu. Waj es waru buht drohjch, fa mehs runajam kajji weens pret ohtru fa wihri — sawas firdis atwehrdami?“

Bernharda par shmi palohzija ar galwu.

„Tad luhdsu, fa Juhs luhdsetu muhsu feewas draudsbu ustureht un dariht stipraku. Ka tas manai Wilhelminei buhtu par leelu labumu, to man newajadsehs Jums peerahdiht. Es us Jums palaujabs; Juhs zensifatees wifu labu dariht; par to Jums dauds pateizahs issaku.“

„Ta ir pateesi reta pagehreshana!“ Bernharda esfauzahs istruhzees. „Juhs gribat, fa man buhs atjaunoht un stipraku dariht schfrschanas rohbu starp muhsu feewischkeem?“ winsch usschaudamees esfauzahs. „Beka fgs. Juhs turat mani par nerru un dseneet ar manim fmeeklus?“

Ari Beks pahrlsteigts uszehlahs no sawa krehsla un profija: „Juhs nerroht jeb pefmeet ne-esmu nekad dohmajis dariht. Es weenigi esmu patahwees, fa Juhs tapat par sawas feewas labumu ruhpfeetees, fa par manas feewas labumu; es atnahju Jums to atgah-dinahit.“

„Mans fungs! Juhs warat drohjch tizcht, fa es wiswairak ruhpjohs par sawas feewas lablahchanohs, neka par Juhsu feewu, faut ari apnemtohs Juhsu pagehrejumus isvildiht.“

Beks nefaprata, ko Bernharda ar scheem wahrdeem fazija, jo winsch nefmaja, fa Bernharda tureja starp wian un sawu feewu launas dohmas. Beks ataurdeja: „Jums, fungs, ir taisniba. Juhsu feewai waijag buht Jums tuwaki, neka manai.“ Tad winsch palohzijahs un gribaja aiseet. Bet Bernharda, kam ekrira prahktä Beka heidsamee wahrdi it fa sawadi, wian fauza wehl atpakaal un fazija: „Es peenemu Juhsu wehleschanohs.“

„Zaur tam Juhs dareet man leelu patikchanu, par fo Jums faktu dauds valdeewa.“

„Bet wehl no manas puses. Sakat, fa Juhs speesch pee manim nahkt ar tahdu wehleschanohs? Sakat man winas eemesli; jo mehs waram runaht weens pret ohtru fa jau wihri.“

„Es nekad nefchaubohs freetnam wihram ustizeht wihra darijschana. Jums jau teizu, fa mana feewa ir lohti wahja, fa man

dara dauds ruhpes. Laumas mehles ir eedrohshinajuschahe aiskert winas gohdu. Gohds ir ta dahrgaka vehrle zilwekam.“

„Tas ir taisniba.“

„Juhs mani sapratisheet jo labaki. Medisane, ta wilitga fee-weete, ir islaidsi laumas walodas par manu Wilhelmini. Tas winas gohdu aisker; bet ari Juhsu gohds zaur tam ir aissnemts. Jums ir flauenas gara dahwanas un Juhs warat stahtees jhai nebuhschanai jo stiprakti preti.“

„Tawu brihnumu! — Ka Juhs saprohtu, tad Juhs turat, fa es ar Juhsu feewu laumas darbus daru?“

„Juhs nu to sinat. Darat paschi, fa sineet!“

Beks atwadijahs un Bernharda palika stahwoht us weetas, fa peenaglohts. Tad winsch eefahla runaht ar fewim:

„Né, né! Tas ir par traft! Tas zilweks ir pats nelabais! No wina ir jafargahs. Zik wihsch runa luhdseetig i no sawas smalki isstudeeretahs feewas, fa kaf neweens nesinatu, las schee abi ir, un fo wini grib! Dahds neleetis! — Winsch laikam nesin, las schoricht notika. Seewa warbuht naw winam teikusi. Né, mans fungs! Juhs ne-eheet wihs to rikktigo trahpijuschi! Mani Juhs nedarisheet par nerru! Es Juhsu neleetigo lauma segu atsegchhu un rahdischhu wiseem, las Juhs esat par fundixi! Winsch teesham naw sliki aperhkinajis! Winsch eegrohja ta, fa man ar wina feewu jarunä; issaka fewi par noscheljojamu wihru un luhds mani, lai es aissfargoju wina feewas gohdu, kurpretim winsch min manas feewas gohdu ar kahjhm. Pateesi tahdu laumumu war tik pats laumais isdohmaht!“

Sulainis luhdsu winu pee galda. Ari Elise eeradahs; bet wina bij kluja un nerunaja neka. — Bernharda dohmaja:

„Es peepildu wihra rekti!“ — Elise atkal kluji fazija:

„Winam waijaga drisks eesht faivu aloschanohs!“

Pehz ehfshanas Bernharda isjajha kaijumos un Elise rakstija Wilhelminei wehstuli.

Beka fungs mahjäss pahrnahzis Wilhelmini ne-atrada mahjäss; wina bij isgahjuhi eepirktees. Istabas-meita winam pafneedsa til-ko atnestu wehstuli. Wehstule bij is Karlsbahdes. Winsch to ahtri atplehza un islasija. Dakteris, karam Beks laida finu laträ mehnisi par sawas feewas weselibu, winam tagad rakstija padohmu. Winsch atkrita fehdekli un pureja pee wihsas meefas. Ka rahdijahs, dakteris winam nesniaja neka laba. Tad winsch pats eefahla fewi runaht: „Mans Deews! Tä jau dohmaju! Mana nabaga Wilhelmine! Tew jazeesch slimiba, ko nespohj neweens glahbt. Tik zaur ruhpigu un smalku kohpschanu Tu wehl wari kahdu gadu man par preeku dsihwoht. Tew nebuhs finah, fa Tew tahda slimiba, tamdeht nemenschu schohs dakterus neweena palihgä. Par seemas laiku gribu pehz daktera G. padohma turetees un tad pawasara dohshohs bahde; tad ari beigfees wihsas zitas kibelees. Rudolfi ir gohdigs wihrs, us fo waru palautees; winsch man palihdsehs pee manas apnemchanahs. Kad tik seema jau beigtohs, afzik tad buhtu labi!“ Dohmäs eegrismis winsch palika fehshoht. Wilhelmines pahrnahfchana isbedeja winu. Wehstules kuwertu wihsch pakehra no galda un eebahsa labata, bet pati wehstule bij nokrituhi pee semes. Winsch steidsahs Wilhelminei preti, speeda winu pee sawahm kruhtihm, winas peeri butschodams. Wilhelmine wehstuli redseja un apnehmahs, winu dabuht rohkä, lai gan nedohmaja no Beka nekahdu laumumu. Sawam wihram rohku preti fneeg-dama wina fazija: „Beedohdi man, mihlo wihrin, fa Tew bij jagaida us manim.“

„Tu fini, mihtais behrns, fa man naw Lewis dehl ruhpes, kad tikai finu, kamdeht Tu iseij.“

„Scheitan ir aufsts,“ wina fazija. „Wed mani sawä istabä, las ir kurnata; ehdfim tur!“

„Abi aissgahja. Wehstule bij drohjchibä. Pehz maltites wina gahja sawä istabä un wehstuli pakehrust lafija:

„Mans fungs!“

Pehz Juhsu beidsama finojuma nam fo schaubitees, fa pee Juhsu feewinas slimiba ir leelas faknes nehmusi; winu neweens dakteris nespohj dseedeht. Meeriga dsihwe, gara jaunriba, fargashana no fabihshchanahs un leela preeka war ustureht winas muhschian wehl kahdu gadimu. Es Jums eeveliu to wissmalko uspahschana un atminu tohs Jums jau finamohs nosfazijumus. Luhkojet us tam, fa slimneeze nekad nedabu finah Juhsu puhles un behdas. No masgashanahs nahkojchä wasara warbuht warat zereht fo labaku.

Karlsbahde.

Dakteris G.“

8. (20.) Julijâ 1881.

Bañizas un sfohlas finas.

Weens Kungs, weena fristiba, weena fiziba.

Kahdītājs: Šīnas. Jī Seiberslīna līga konferenčes zc. Par darbu vee Israēla zc.
Rīhgas pilsetas real-skohla. Dahwanas.

G i u g s.

Ji Disch-Kruhtes. Muhsu skohla ir peeskaitama pee tahm wezakajahm skohlahm Kursemé. Senak, fur nebij skohlas sikumu, kas nosaka, zik ilgi skohlenam skohla ja-apmekle, bij muhsu skohlas-nams deewsgan plasch un ruhmigs, bet tagad, fur latram behrnam masakais 3 seemas ir ja-eet skohla, ar wezo skohlas-namu wairs nepeeteek. Tapehz ir ari nodohmahts buhwelit jaunu skohlas-mahju. Buhw-materials ir jan peeweits, un gribaja fahlt scho paawafaru buhwelit, bet neparedsetu fchkehrsli deht waijadseja atstaht buhwli us nahkofchu gadu. Zeram, ka pehz pahris gadeem warehs muhsu jaunais skohlas-nams stahtees blakus daschais skohlai Kursemé — tiflab ahriga issfkata, ka ari eefschfigas eetaifes fina. Sinotajs.

Ginotais.

Skrunda teesham wairs naw pee teem pagasteem peefkaitama,
fur nebuhtu nekahdas dñihchanahs us labu. Zetâ buhdams wareju
Skrundas pagasta skohla behrus wian mahzibas laikâ un brihwstun-
dâs eewehroht. Esmu tê mahzibu pehz weegli faprohtamas wihses un
ar tahdu uszihtibu redsejis pasneedsam, kas bij tapat teizama, ka ari
mehrenee un fahrtigee preeki atpuhchanahs brihschôs. Preeks us darbu
un miylestiba us skohlotaju J. Ropert lungu, kura labprahribu behrni
zaur weiklu dñihchanohs randsija panahkt, mani, ka apluhfotaju, lohti
eepreezinaja; tapat ari skohlotaja laulatahs draudsenes lehnâ nopeet-
niba, ar ko strahda ihvaschi pee meitenehm. Zaur skohlotaja Roperta
lunga dseedaschanas kohpschanu tagad ir Kewala mahjâs, sem pascha
faimneeka wadischanas, jaults dseedataju-lohris zehlees, kas pagastâ
daschôs atgadijumôs it fewifchku preeku dara.

No Nihgas. Jonata beedribas skohlsā svehtdeen, 21. Ju-
nijs, bij skohlnieku pahrbaudischanai un atlaischana. Scho skohlu
minēta beedriba dibinajusi 20. Aprili 1880. gadā jaunā beedribas
namā. Wina pati lohnē skohlotaju, tam arī san brihwu ruhmi un
filtumu dohdama. Skohlas-nauda maksajama beedru behrneem 5
rubli, nebeedru behrneem 7 rubli. par gadu; par to tad skohlnieki da-
buhn wiſas ūhkas skohlas waijadsības. Skohla eefahfta ar 18 skoh-
leneem, kuru ūkaitis jau pirmā pusgadā pee-audīs lihds 82. Schini
pusgadā skohlu apmeklejuschi pawisam 99 skohleni; lihds skohlas bei-
gahm bij daschi astahjuſches, tā ka skohlu wareja slehgt ar 86 skohl-
nekeem un skoh'nezel m kohpā. Beedribas preefchneeks Leeknej ūgs
runoja pahrbaudischanai eefahkotees daschus wahrdus, it ilpaſchi pee-
minedams, lai zeen. Klaufitaji buhtu labprahsti un nesvreestu bahrgu
un aſu ūpreedumu par schihs ūkohlas panahkumeem, efoht wehl jauni
eefahzeji un wiſs eefal kums efoht gruhts. Behz tam skohlotajs Zi-
inski ūgs eefahfta ūkohlnieku un ūkohlniezes pahrwaizaht bihbeles ūtah-
stos un ūtakismi. Behrni ūnaja itin labi atbildeht. Behz tam di-
teereja wahziski, ūrewiski un ūtawiski, noprāſija geografijsā, ūka la-
ſiht, rehſiňah t. t., gan Wahzu gan Latweeschu walodā pahrwaiza-
joht. Mums ūlahs, ka ūkohleni jautajumus Latweeschu walodā labaki
ſaprata. Turpretim geografiju wini ūtawiski tā nemahzeja atbildeht,
ka wahziski. Ari dseedaſchanā un nohſchu paſihschanā ūkohleni bij
deewšgan eelaufiti. Wispahrigi waram teikt, ka ir doudi eemahzihts
tik ihſā laikā. Tikai buhtu jawehlahs, lai turpmak ne wiſ ween 2
ſundas nedelā nowehletu Latweeschu walodā, bet wiſmasak 4 ſun-
das. Beidsam wehl japeemin, ka mums iħſti patika wingroſchanas
mahzibas ūſtema, kas ūpahrota kohpā ar muñtureſchanu. — Buuktas
proht jau it labi marſcheerecht un ar ūmtehim riħkotees, tas war deenās
wineem naſt par ūleelu atweegloſchanu. Kaut tikai zeen. ūkohlotaja
ūgs komandeeretu ūrewiski ween un kur waijadsīgs iſtahſtitu ūtawiski;
Wahzu komanda neder Kreevū walsti.

Nihgas Latweeschu meitu-skohla notegejuschâ semestri bij ap-
mekleta, mahzibahm sahkotees, apakfchejâ flasé no 29 un jaun-eetai-

fitā widejā no 23, — kohpā no 52 skohlneezem. Scho starpā bij no 1880. gada valstischaas 35, t. i. apakfchejā klasē 21 un widejā 14. Semestera tezefchanā skohla saudeja 2 skohlneezes jaun nahwi un 2 jaun isskahfchanohs wezaku rohzibas truhkuma labad. Winu weetā no jauna eestahjahs 8. Tā tad skohlas apmekleschana noturejahs gandrihs lihds semestera heigahm us 56. No fchahm bij dsumuschaas Rihdseneezes 22 un Rihgā jau wairak gadus lihds ar fawcem wezakeem waj radinekeem us dīshwi nometuschaahs lauzineezes us pafes: is Widsemes 16, is Kursemes 2, kohpā 18 skohlneezes. Skaidras lauzineezes, t. i. tahdas, lūru peederigei us laukeem dīshwo, un lūras pec fahdeem radinekeem Rihgā, waj skohlas pensionatā pa mahzibas laiku peemesdamahs, taisni bij nahluschaas us scho skohlu, pavifam 16, t. i. 10 no daschadahm draudsehm Widsemē, 5 no tuwakajahm Kursemes draudsehm un 1, lūras dīintene Leischōs. Pehz wezuma nemohit bij 33 tai wezumā no 8—12, 16 tai no 13—14 gadeem un 7, kas jau 15—17 gadus wezas. Pats no fewis faprohtams, ka gandrihs wīsas, kas wezakas par 9 gadeem, preefch eestahfchanahs schai skohla, waj nu ilgaku waj ihfaku laiku ir skohlojuschaahs papreefchhu mahzjās, tad kahdā zitā skohla. Brihwskohlu dabuja 13 skohlneezes. — Mahzibas notezejuscha semestri, tāpat ka pehrnajā, tika pažneegtaas no 2 skohlotajeem un 1 rohku-darbu skohlotajas. Bes tam preefch penfionata wadishhanas ir peenemta ihpascha eksamineereta skohlotaja. Mahzibas preefchmeti bij apakfchejā klasē Latweeschu-, Wahzu- un Kreenvalodas, ewangeliskas Lutera-tizibas aplieezipas religijas mahzibas, daschadi feeweeschu rohku darbi, waijadfigahs mehginafchanahs rehkinfchanā, ka ori glihtraktifchana un dseedaschana, — widejā klasē: bes scheem wehl dabas mahzibas, geografijsa un fizmeschana. Wehsture un faimneeziba wehl netika mahzitas, pirmā tamdeht ne, ka ta pehz sawas dabas un apstiprinatahs skohlas progamas mahzama wezakeem un wairak attihstiteem behrneem augstakā klasē, un ohtra tapehz ne, ka bes scho mineto eemeslu lihds schim no beedribas wehl naw ihpascha skohlotaja us to peenemta. — Beeminams wehl buhtu, ka wehsturi nahkofchā semestri, zitas mahzibas turpinajoh, preefch augstakahs nodalas warehs eefahkt mahzihit jau turpat widejā klasē, bet ka faimneezibas nodalui schihs skohlas programā skohla eespehs ispildiht tik tad, kad buhs atwehxta trejhā klasē, kas skohlneefchhu truhkuma deht ihpaschi preefch schahs klasses ispildischanas gan ne agrafi, ka tik pehz Seemas-swehftkeem warehs notikt.

No drohschas puses mums fino, ka turpmāk Baltijas skohlotajū seminarijā (Mīhgā) Lutera-tizibas audēkai netapschoht wairs uņemti, tamdekt ka dauds lut.-tiz. mahzitaji negriboht labprah mīnethobs audēkauš par skohlotajeem peenemt. Vaj ūchi fina apstiprina fees, par to zeram drihsā laikā no peenahzīgas puses dabuht tuvakās finas. Mums ūchis nepeenemīchanas eemeslis rāhdahs buht nedibināhts, jo zīk mums finamē, tad par teem Balt. skohl. seminarijas audēkneem, kas lihds ūchim Lut.-tiz. skohlās strahdā, nav no mahzitaju puses ne par vīnu ušweschanohs, ne ari par mahzīchanu ne kur nekādas suhdsibas iestas, turpreti esam dauds reis tilkab no weeli-gahm skohlu waldehm, kā ari no mahzitajeem tohs labakohs spredumus par vīnu darboschanohs lāfījuſchi un dīſrdejuſchi. No eesahktuma, kād seminarija tilko bij atwehrtā, gan ūchādas walodas bij dīſrda-mas, bet tagad, kuri peedīshwojumi peerahdījuſchi, ka nav eemeſla, vīnus nepeenemt, ūchīhs walodas bij pawīsam apklūfuschas.

Mehs ar „B. W.“ ūchini ūnā ešam pilnigi weenis prahcis. Kad minetā seminarijā teesčham netaptu wairs usnemti ew. Lutera-tizigi audseknī, tad gan preečch tam buhs ziti un zitadi eemeſli. Woj tad tohs seminarijas audseknus, kas nepeekritihs pēc Lutera ew. tizibas, bet pēc zitas kahdas tizibas, ar labaku prahcu usnems par ſkohlotajeem ew. lutr.-tizigās ſkohlās? Uri mehs waram ſkohlotajeem, kas ir mahzijūſchees minetā seminarijā, doht tikai labu leezibas-ſihmi. Bes tam muhſu mahzitaji ne buht neſkatahs uſ tam, kur ſkohlotajs mahzijees, bet kahds winsch ir. Buhtu leeka usbrukſhana muhſu mahzitajeem un ſkohlas waldehim. — Kas apſedjams, tas ja-apſedī!

Tehrpata. Kā „R. D. Z.” sīao, tapa Igaunijas skohlotaju seminarijā no 10. līdz 12. Jūnijam s. g. noturēts pagasta-skohlotaju eksams. Ūj eksamu bij peeteikuschees 39 jaunekši. No 18 ēsterneem, kas bij pee eksama peeteikuschees, 9 nebūt deewsgan pagata-wojušchees. No ohtreem 9 tapa 7 pēcenemti ar to nosazījumu, ka dabuhs leezibas-rakstus, ja eksama oħtru puši wareħs pastahweht. 2 tapa bes nekħaddeem iħpascheem nosazījumeem pescalisti pee eksama oħrah s pušes. No 13 seminarijas skohleneem dabuja 4 gala-spreedumu „labi”, 7 „peeteikoschi” un 2 tapa atwheleħts weħl reis taifidt eksamu tais mahzibas, kuras nepastahweja. — Ta tad tapa aprinka-skohlas waldei stahditi preekschā pawisam 15 skohlotaja amata kandidati ar spreedumu „peeteikoschi” un 4 ar spreedumu „labi”, lai scheem wa-retu isdoht waijadsigohs diplomus jeb leezibas-sīmies.

Witebska. No eevehrojamas pušes ešam luhgti, jeho rakſtu vafneegt „Latv. Alw.“ laſitajeem:

Apalkchâ paraftijuschees zaur scho dara wiseem teem, kam peetam war kahda dala buht, schahdu rakstu finamu.

Luteru-tizigo eedsihwotaju aissahwi Witebskas gubernas wakara aprinkos, ihpaschi Luteru basnizas patroni Struschanos un Sternanobs un basnizas padohmneeli Reschizas un Luzinas pilfehtas zaur general-sapulzi, noturetu 27. Merzā 1869. gadā Reschizas pilfehtā, nospreeda, išgahdaht zaur Kurzemes Luteru-tizigo konsistoriju Witebskas gubernas wakara aprinka saweenofchanu par ihpaschu Struschanu-Sternanu Luteru-tizigo basnizas aprinki, kas atschirkts no zitahm Witebskas gubernas datahm, zaur preefchlikumu no 10. Aprila 1880. g. sem № 939. Ewangeliska Luteru-tizigo general-konsistorija, ka preefch nosazita Struschanu-Sternanu basnizas aprinka atschirkchanas, kas pastahw iš 5 aprinkeem: Dinaburgas (Dinaburgas pilfehtu un zeetolfsni išuemoh), Reschizas, Luzinas, Sebeschas un Drisinas aprinkeem, Keisara Miesstete dewa 21. Merzā 1880. g. atwehlefchanu.

Lai mahzitaju usturu waretu apdrohfschinhalt, tad fapulzejuſches
baſnizas aifſtahwi, no fewis un pehz uſtigibas rakſteem no peczi ſumti
draudſes lohzeſleem, atbalſtidaamees uſ Sw. Sak. XI. fehj. 1. d. 628 §
baſn. noſaz., noſpreeda: 1) wiſeem baſnizas draudſes lohzeſleem wiſ-
reſcheem, kaſ ſpebzigi preeſch ſrahdaſchanas un pilnoſ gadoſ, reh-
ſkinajoht no eefwehſtichanas lihds 60. gadam wezuma, dariht par pee-
nahklunu, ka ja-eemalſa latram par gadu 1 rubl. baſnizas kaſe, ne-
rehkinajoht mafſachanu preeſch baſnizas darifchanahm; un 2) ſcho-
naudas laſiſchanu (pa weenam rublam no latra) iſplatiht uſ wiſeem
Luteru-tižigeem, kam paſtahwigs dſihwoſlis aprinla rohbeschās un kaſ
bauda baſnizas darifchanas (baſnizā eet u. t. pr.), kaut wini-
ari buhtu ahrſemes pawalſtneeki jeb buhtu peerakſtiti pee zitahm pil-
ſeftas jeb lauku draudſehm. Tad wehl draudſes konwentoſ, kaſ tika
notureti Struſchanoſ, Luzinā, Sternanoſ un Reſchizā, tika noſpreeſts,
ka pee ta augſchan noſpreeſta, ik gadus dohdama 1 rubl. wehl japee-
leek 25 kapecikas ik gadus preeſch keſteria un chrgelnneeka uſturas; be-
ſchi naudas laſiſchanu pa 1 rublam preeſch mahzitaja uſturas, lihds
mahzitaja galigai peenemſchanai, teek iſleetata, rehkinajoht no 1. Jan-
wara 1881. q., preeſch mahzitaja dſihwoſla uſbuhwefchanas.

Schinis konwentos ari nolemts: preefsch nosfazitu basnizas nau-das-lasifchanu fahrtigas ewahfschanas ewehleht pehz noschirkahm basnizas aprinka draudschm ihpfachus basnizas wezaku-kaseerus un wi-neem usdoht, lai wini no draudses lohzelkeem pret katu reisu peenah-kumu kwichti, fanemtu no teem makkajamo naudu. Wezakee kaseeri ir schahd: preefsch Sternau un Barklanas draudschm patrons Teodoors Pachwalla kings, preefsch Struschanu draudses patrons G. L. Dahlwitz lgs, preefsch Luzinas draudses teefas ismekletajs W. Schen-jahn lgs, preefsch Reschizas draudses dakters J. Lehmann lgs.

Maijā 1881. g. Parakstījuschi: Struschanu-Sternanu Luterutīzigo bāsnizas aprīķa wišpahrigahs bāsnizas padohmes preekfchēhdetaisjs Karl von Felden de Joseñ. Barklanas bāsnizas patrons par sevi un Sternas bāsnizas padohmes wahrdā, T. Pachwalla, Struschanu bāsnizas patrons par sevi un Struschanu bāsnizas padohmes wahrdā, E. L. Dahlwiz. Luzinas bāsnizas wezakais teesas išmeklētājs W. Schenjahn. Nesīkizas bāsnizas wezakais dafters J. Lehmann.

Jä Seibersina kaa konferenzes runas Ueepaja.

Kā wīšas ūabeedribas un ūapulžes ir mohdinatas preeksch tautas labklaſtchonghs un ūadisibwes weizinatčanaš, tā ari ūbholotajū konfe-

renzes ir no leetpratigeem wihireem gaismā zeltaš, lat tanis Latv. tau-
tas flohlotaji dīshwu dalibū nemtu, t. i. tehnatas preečchā zeltu, tāhs
pahrspreetu un nobalfotu pahr leetahym, kas pascheem un wifai tautai
nepeeezecchami waijadsgas.

Lai gan jaunee „Lauk. skohsu likumi“ skohlas buhschanā ir ne-fuschi dauds pahrgrohsfchanu un nokahrtofchanu muhsu tautai par labu, tad tomehr wehl ir weetas, kas waj nu nepilnigi nogruntetas, jeb ne buht naw aiskustinatas. Paskubinahts un eefschligi pahrliezinahts, es eedrohschinajohs no fawas pufes kahdas dohmas preefchāzelt, un it laipni luhdsu, pahi tahn fawu spreediumu doht; un, ja starp tahn gaditohs, kas likumigi buhtu nodibinajams, tahs eesmeigt peenahzigā weetā — preefch galigas pahrspreefchanas un iſpildischa-

1) Beidsamā gadu-dejmitā ir muhsu rakstneezibas laukā rakstneekī leeliskam wairojuschees un lihds ar teem muhsu rakstneeziba ortograffjas sīnā ir palikusi par darba lauku, kuxā — wehl zelmi naw lausti — bedres naw lihdsinatas. — Tamdehł darbs ari deewsgan neweizahs un labus auglus pīlnigi newar nejt. Lai us preekschu skohlotaji or saweem skohleneem ortograffjas leetā pareisi strahdatu, nepeezeeschami waijadsts, iswehleht leetpratigus wihrus, kas ifstrahdā un nodibina, ka wifās pagasta skohlās tīktu cewesta tikai w eenā ortograffija. Tamdehł ka jautajums ir wispahrigs, deretu schini leetā ar Widsemneefkeem weenotees.

2) Lihds schim ir israhdijses, ta leelaka dala skohlotaju masas algas deht sawu deenifschku maiši bes suhdifchanahs naw warejufchi ehst. Schai behdu lugai ispalihdseht, un ori ispalihdseht jaunee skohlotajeem lausliba dohtees, ta ta winu lausatas draudsenes waretu isplidih ar nopeetnibu skohlas likuma paragrafu, kurá preefchrafshtichts feeweeschu rohku darbu wadifchana, ir nepeezeeschama lecta, skohlotaju algas pa-augstinaht, lai waretu abi ar preeka pilnu apsinu un firdihm pee darba kertees; jo strahdneeks ar tukfchu wehderu ir tikai algadfsis. Masas algas deht wezaki skohlotaji ari naw lihds schim eespehjučhi pedalitees pee bahrinu-sahdes.

Wiswaijadfigaki algas pa-austinashanai janoteek tur, fur skoh-lotaji ar familiyahm behdu dubloš brada, un likumiga alga pehz dweh-fetu skaita wimū istikshanas ne-atxwer.

No kam firds pilna, mite runa. Tamdeht nebuhs par peedan-
fischhanu, kad wehl kahdus wahrdus fchai lectai pefsprauschu. Ja-
wiespahriji eevehrojam, kahdas leelas pahrgrohssichanahs ir noti-
kuschas skohlas buhfchanâ zaur jauneem skohlas likumeem, tad
gaifch mums preeksch azihm stahdahs, zik swarigs muhsu skohlo-
taju amats ir tapis jaunakös laikös. Senakös laikös skohlas pah-
raudsichana stahweja weenigi zeen. mahzitaju rohkäs, un wini gahda-
ja par skohlas eekschpuſi, t. i. ka skohlas mahjotu wesels, spirgts
gars. Turpreti muischneeziba atkal pa leelakai dalai apghadaja skoh-
las ahruſi, t. i. ectaisja un ustureja skohlas un lohneja skohlotajus,
bes faut kahdas likumigas noſazifchanas. Toreis no skohlotajeem pa-
gehreja lohti mas, bet wini bij labak istikufchi, neka tagad, kur no
wineem pagehrt lohti dauds. Toreis skohlotajs dabuja preeksch farwa-
ustura lihds 4 gohwihm, 1 sregu un 2 lihds 6 awihm muischas stalli
mitinah, bes tam tahdu deputatu, ko wifa familija gada laikä ne-
wareja pahrbruhkeht un wehl algu naudä jeb, kas muishä nedfish-
woja, dabuja mahjokli ar tikdauds semes, ka dasch wareja wehl nandu
eekraht, un ta tad skohlotajs bij toreis wihrs, kas dñishwoja bes beh-
dahn fchini pafaulé.*)

Bezee laiki pahrwehtahs un jauni atnahza. Pagastus atfchlikhra no muščas-waldbas un teem edewa pafch-waldbu. Skohlas likumi atwehleja teem skohlas-namis zelt, skohlotajus iswheleht un lohneht, un jaunais kara-klaufibas likums atrada par derigu, jaunohs skohlotajus, kas diplomu dabujuschi, atlaist no deenesta, ja 6 gadus no weetas amatā bijuschi. Lihds ar to radahs zenība pee jaunekrem, kas 21. gadu fasneeda, wifadā wihse tapt par skohlotaju — lai par masu algu, lai pat warbuht par welti. Tā tad nebuhs wis jabrihnahs, ka fchi zenība skohlotaju algahm sawahrija fehrlīgas sahles, kas skohlotaja amatam daschās weetās bij flahdigas. Gohds Deewam, ka atkal daschās weetās starp skohlas komisijas lohzeikleem radahs wihri, kas fchini leetā sawas pret-dohmas issazijuschi, un ari palihdsejuschi dascham skohlotajam sawā weetā un amatā palift. Tomehr, tur fchrga

^{*)} Nefin, moj wišur tā ir biliš.

plohsahs, tur bes upureem wina ne-atstahs; un ta ari gahja dascham labam no muhsu skohlotajeem. Ta tad esam pilnigi pahrleeginati, ka mehs, tautas-skohlotaji, stahwam sem skohlas komisijas pahrwaldischanas, bet ari esam pahrleeginati, ka komisijas gahdahs par muhsu pahrifikschau. Jauns sakams-wahrds ir radees muhsu starpā, un tas skan: skohlotajs ir skohlas dwehfele; tapehz ari ne buht nebuhs ja-jautā, tapehz tas ta ir, bet ja-jautā: Ko dwehfelei waijaga pañneegt, lihds wina eespehj to, ko wina buhs eespehjt? Atbilde ir gruhta, bet sinams ir, ka dwehfele ar meesu eet rohku-rohka, — kad meesai ka truhkst, tad dwehfelei japañlihds; panikhuskas meefas newar mahjoht spiringta dwehfele, bet sprehziga dwehfelei pazila wifas zilweku buhshanas. Skohlotajam, ka skohlas dwehfelei, ja-iselpo wesels, spiringts gaisi un jagahdā par to, ka tas pulzinsch, kas wina audsefchanai us-tizehts, waretu scho garu ta weselu ee-espohlt spiringtas meefas un spiringta dwehfelē un ta sawu garu zilahrt un spiringtumi eeguht. It ihpaschi mumis jan sen ir sinams, ka skohlotajs ir ihpaschi tas, kas strahdā preeksch tautas lablahschanas un selfchanas. Ta ka neweena maschine newar bes waijadfigahs fmehres un ritenischu rikligahs kustinaschanas sawu darbu sekmeht, tapat ari skohlotajs newar sawu amatu pildiht, ja winsch nau finamā laikā — sawu meesu spirdsinajis un garu jautrinajis; jo skohlotaja spiringtumis ir tautas weseliba un wina panibkschana ir tautas pohts!

Tà fà daschi pagasti wehl naw pee tahs atsühschanas nahluhschi, par fo nule faziju, un muhsu daudskahrtigahs schehlofchanahs un skumibas naw eevehrotas, tad ir muhsu peenahtrums, tahtak schini leetâ mekleht palihdsibu. Tamdehl neschauobohs sawus amata brahlus us-aizinadams, kas manahm dohmahm peekriht, it padewigi schihs deenas konferenzes preefschneezibu luhgt, lai ruhpejahs un isgahdà, fa mehs sawu deenischku maissi us preefschu waretu yelniht ar skohlotaja amatu ween.

3) Wifem skohlotajeem buhs fnams, ka seemas-skohleni rudeni skohla estahjoht gandrihs wisu aismirsufchi, ko preefsch pusgada mahzijuschees, un ta tad atkal wiffs no jauna ja-eefahf. Schis launais eeradums nahk no tam, ka pirmkahrt wezakee un audsetaji behrnus wa-fara nepeetur pee skohlas mahzibu atjaunoſchanas; ohtrkahrt, ka behrn netohp peelaisti us fawahkschanohs skohlas-namā deht pahrklauſifchanas, un ka treschlahrt behrni, fewi fawatigus juſdami, kohpojahs gandōs pa pulkeem un isdara nekahrtibas un muklibas, kas wehlak ari pee-auguscheen par peedauſſchanu; schi launa fakne lihds schim naw iſraweta. Schim eeradumiam pretotees, ir jaſper nopectni foſli, un to war tilai tad panahkt, kad wiſi skohlotaji turefees weenprahrtigī schini leetā un ta felmehs kohpigu ſadſihwi. Gan ari ziti ir mehginajuschi schini ſinā behrnus ſapulzinaht, bet skohlotajeem ween behrnu audſetaji neklaufa un strahdā tahdam noluhkam preti. Tapehz buhtu no leela ſwara, kad skohlas komiſſjas schini leetā nahktu palihgā un isdohtu jeb iſgahdatu ihpaschu pawehli, ka wifem behrneem, kas skohla bijuschi un kam wehl ja-eet, waijag wiſmasaf 2 reisas waſarā skohlas-namā ſapulzetees deht pahrklauſifchanas un ihpaschi ſchahdās deenās:

Labums no tam buhtu; jo behrni wairak atrautohs no ganu nedarbeem, sinadami, ka wiñi ari wasarā atrohdahs sem skohlotaja waras, un tamdeht ween rastohs dñihschanaahs us mahzibū — kā wakas brihschōs, tā ari ganōs. — Ari tee behrni, kas wehl skohlā ne-eet, laustohs tanis deenās ziteem lihds, dsirdetu, kas skohlā tohp pagehrehts, un zaur to taptu pasfubinati wairak us pasch-mahzibū. Ari wezakee waretu tanis deenās peedalites, sai dsirdetu, kō skohlotajis seemā ix mahzijis un kō wiñu behrni no tam wehl sing.

4) Kreewu walodas mahzibas finā pag.-skholäs buhtu jaſaka, ka no wiſahm un daudſ Kreewu walodas grahmatahm neweena naw atſihta par wiſderigako. No Preedites, Golotusowa, Medera un Haaga grahmatahm ir ſihds ſchim, pehz manahm dohmahm, Haaga wiſderigaki falpojuſi. Bet lai nenotiktu ſchini leetā par daudſ leela paſhrgrohſſchana, tad deretu un buhtu eevehlams, Haaga grahmata deklinazijs un konjugazijs finā peemehrus paplaſchinah, un tad buhtu — ſhai grahmatai paſihdſoht, ja ſkholotaji praktiſki ſtrahdatu, uſ trim ſeemahm waijadſigā mahziba panahka. Turklaht nepeezee-ſchami ir fastahdama itin ihſa un behrneem lehti eeguwama un labi ſaprohtama mahtes-walodas gramatika.“

Par Kreewu walodas grahamatu runajohi — skohlotais Skarre
kgo bij tais dohmās, la derigaka, nela Haaga grahamata, efoht
Grünera jaunu Kreewu walodas mahzibas grahamata. Seiber-
sina un Skarre kgi apnehnahs par schihm abahm grahamatahim
pasneegt sħlakas snas. Red.

Par darbu vee Israëla

un winu tagadejo buhſchanu muhſu widū — mahzitajs Dworkowicz dohd eewehe rojamu pahrſkatu ſawā runā, ko tas 11. Maijā 1881. g. pee atgreshamo Iſraēla behru patverfmes nama eefwehſchanas pagarinatā ūlku eelā turejis. Šo runau mehš apakſchejās rindās atſtahtīsim.

Kahds užtizams Israēla draugs un Deewa wihrs reis kahdā misiones sapulzē issauzahs: „Juhdu misjone bes atgreeschamo Juhdu patverfmes un aplohpščanas ir grehks“. Kaut gan ehrnigs isteikums, tāk tomeahr leelakā dala beedribu un Israēla draugi, kas Juhdu misjoni pasībst, tam peckriht.

Tadeht scho patwersfmi efam dibinajuschi un atflahjuschi, kurai jakalpo tiklab garigai, kà meesigai atgreeschamo Juhdu apkohpschanai. Kätris, kas misioni dauids-mias pasihst, atskartih, kà schahda atgreeschamo Juhdu patwersme ir nepeezeschama leeta. Lihds schim tohs Juhdus, kas pee fw. kristibas peeteizahs, eewedahm, tà fakoht, leelâ truhkumâ un behdâs, jo nesnajahm, kur tohs lift un kà teem darbu un pahritku apgahdah, ihpaschigi tohs, kas is Leischeem pee munis atnahza, jo pirmkahrt tee nesaproht muhsu walodu, un ohtrkahrt nesina muhsu eraschas. No fanweem peederigeem un tautas beedreem atmesti un atstumti, kà ari no dascheem kristiteem ar neewaschanu usskatiti, tahdi Israëla behrni staigà un maldahs, pateefibumekledami, bes kahda meera un preeka pa pafauli aplahrt, palihdsibu un glahbschanu mekledami pee tahdeemi kristiteem, kas par Israëla draugeem sauzahs. Bet ari tee kreetnakee no kristiteem nesina, ko dariht, ko ar teem eefahkt, un kà winu garigo truhkumu ispildiht?! Preesjch Juhda atgreeschanas, kà ari tahda pee Kristus tizibas peegreesta apkohpschanas waijag stiprakas tizibas, nekâ Ahbraämam, llgakas gaidischanas, nekâ Mohsum un leelakas pazeeschanas, nekâ Ijabam. Tapehz Israëla misionei ir tahdas ihpaschhas patwersmes ectaifes, kur pasudufschahs awis no Israëla nama tohp preesjch Deewa un zilwekeem usaudsnatas.

Tahdas patversmes atrohdahs Londonē, Berline un Bahselē, fā
ari Bavarijā, Württembergā un Jerusalēmē. Blaſchajā Kreevijā, kur
gandrihs 3 milj. Juhdu dīshwo un luxā, pēz wiſu beedribu weenbal-
figas leezibas, tas zeribas pilnakaīs misiones lauks, atrohdahs tikai
weena weeniga patversme, prohti Kīschewā.

Schodeen tohp ohtra tahda patwersme Kreewijā eeswehtita un atklahta, pehz kuras mehs jau ilgi esam gaidijuschi. Tapehz warn tagad ar Dahwidu runaht: „Butnis ir atradis namu un besdeliga ligsdū, fur fawus behrmus war isperheht. Tapehz flawē, mana dwehsele, to Kunau, un wiss, kas eeksch manim ir. Wina sivehto wahrdū.“

Schai Israëliteeschu patwerfmei ir schahds eefahlums: Preelfsch gandrihs 8 gadeem Warfchawâ buhdams, es dabuju no mahzitaja Gurlanda is Jelgawas kolektes-bohgenu ar to luhgfschanu: lasift mihestibas dahwanas preelfsch schahdas patwerfmes Baltijas gubernâs. Ta bij pirmâ usmudinaschana tahdas dahwanas lasift. Bet tam tapa ari tchallli ween Jelgawâ, Rihgâ un Rehwale preelfsch schihs leetas dahwanas lasitas. Tahdu patwerfmi dibinahit bij Baltijas zentral-komiteja jau Oktoberi 1877. g. apnehmusees. Bet naudas, ka ari deriga nama-tehwa truhluma dehl, newareja schi leeta wehl lihds tagadējam laikam tapt isdarita. Garaka faraffischanahs ar Hamburgas nabagu patwerfmes nama preelfschnecku minetahs leetas dehl muhs ne-peeweda ne pee kahda gala-mehrka.

Pehdigōs gaddōs es trihs reis zelouj muhsu misiones leetā us Maſ-
kawu, Pohleem un Leifcheem, kā ari us Tgaumeem. Zaur to fchi
patwersmes dibinaschanas leeta labu teesu tika westa us preefchū, un
us Seemas- fruchtkeem 1880. g. Deewa pefuhjtja muns ari nama-
tehwu, fas, lai gan wehl lohti jaunisch Juhydu misiones leetā, bet
tadschu eelfchikgi pildihts ar to wehlefchanohs: „Sam Rungam Isra-
ēla wiwna-kalnā faiveem majakeem brahseem kalvoht.“

Muhſu nama-tehw̄s, kas no 10. Merza jau ſchini patverfniſes namā dſihwo, ir ne ween labs flohlotajs un atgrefteem Juhdeem mihligs tehw̄s un audſinatajs, bet wiſch ari faproht 4 līhd̄i 5 amatōs teem jaun-atgrefteem Juhdeem gahdaht darbu un paſneigt mahzibas, Jhpafchigi wiſa prahs nefsahs apuſtula Bahwila amatu, t. i. tepdeku taifſchani teem moghziht.

Schihs patverfmes un winas apgahdneeku usdewums ir; usnemt tohs Isräela behrnus, kam slahpst pehzpeftchanas eelch Kristus; tur teen darbu un zaur to ari pahrtiku apgahdaht un kristigas mahzibas winu firdis dehsticht, — schihs Zuhdu, schihs Matanäla dwehfeles Deewa

un Wina Dehla atshīshana wadiht, audīnaht un sagatawoht us ūwehto kriſtibū. Prekſch ſchi tik lohti ūwarigā darba wehlam nama-tehwam un ſchi nama apgahdatajeem to iħsteno gudribu no augſchenes, kā ari ſtipru tizibū, pazeetibū un mihleſtibū, kas fewi aileeds, zitam fal-podama.

Garu pahrbaudiſchana un nesahles iſſchīkſchana no ūweſcheem ir wiſu gruhtakais uſdewums Juhdu miſionē. Jo laiks no 6—10 mehnefcheem pa-eet, lihds mehs weena Iſraēlitescha dwehſelē dſiſtaki waram eefſtatitees un pateeſgi pahrleezinates, waj winam tikai prahs un galwa no ewangelijuma pateeſibas pahrleezinati, jeb waj ari ſirds no tam aifgrahbta. Bet ſchahdā patverfmes nomā, kur tee us ſw. kriſtibū ūgatawojamee Juhdi weenumehr ir prekſch azihm, pahrbaudiſchana noteek dauds ahtraki un weeglaki; jo ſchē nederigee no derigeem teek ahtraki atſchīkīti, eekams miſione prekſch teem buhtu dauds iſde-wuñ. Jo ſchē wiñu augli ir ahtraki redſami, un pee wiñu augleem buhs mums tohs poſht.

Muhſu uſdewums ir tas: ſcho patverfmi, kā ari wiñas apgahdatajus un wiñas mahzeks luhgſchanas neſt us tiziſahm ſirdihm un ſcho darbu zaur mihleſtibū, aifluhgſchanahm un peepalihiſibū pabalſtiht, lai zaur tam paſchi drihs waretum no pierkt namu, un to prekſch ſchi mehrka dauds labaki eetaſiht, neka ſcho iħreto namu, kas prekſch ſchi noluħka par maſu, jo ſchinī namā mums ir tikai 5 kambari.

Pehdigōs trihs mehnefchōs 20 dwehſeles no Iſraēla ir pee mums pehz ſw. kriſtibas luhgſchees un peeteiſuſchees, no kureem ruhmes truh-kuma deht tikai 6 warejahm uſnemt: 2 wiħreeſchus, 2 jauneſkus un 2 meitenes. No ſcheem 6 ir 3 is Leisheem, 2 is Kursemes un 1 is ſcheijenes (Rihgas). Eſchetrus Juhdu jauneſkus, kas mums lohti mihli un tuwu guk pee ſirds, waijadſeja ſchinis pehdigās nedelas ruhmes truhkuma deht atraidiht. Rahdas nedelas atpaſak zaur rakſtu mums peeteiſahs 2 mahziti Iſraēliteschi un luħdsahs pehz ſw. kriſtibas; no teem weens ir ſkohlotajs un oħtriſ rakſtu-mahzitajs un rabijs. Schee 2 eewehrojamee wiħri tapa mums niħli peedahwati no kahda deewa-bihjiga tirgotaja is Ostrowas un no Lutera mahzitaja is Vilnas. No rakſtu-mahzitaja un rabijs mahzitajs Brincks ta rakſta: wiħſch ewan-gelijuma gaismā ir dſili eefſtatijees, un ilgodances ilgojahs pehz ſw. kriſtibas; ari wiña ſeewa ar tſchettreem behrneem negrib tehwam valiſt paſakā, bet ilgojahs lihds ar tehwu ſw. kriſtibū dabuht. Bet tadſchu mehs tohs newaram uſnemt. Jo kō mehs ar wineem lai daram, kur tohs lai noleekam, kād nañ weetas un ruhmes?! — Tapehz mehs ſcho jauno un maſo Iſraēliteschi patverfmi wiſeem uſtizigeem kriſtieem leekam pee ſirds un atwehſlam to wiñu mihleſtibai un aifluhgſchanai.

Ne ilgi atpaſak atrada Wirtenbergā kahdā Deiwa ſchīkīta prekſch Iſraēlitescheem eemestu upura dahwanu, ar ſchahdeem wahrdeem:

„Maj maiſes, maſumā ſintinu
Lai meelo Iſraēl' ſintinu;
To Peſtitais ir pawehlej's,
Teem maiſes doht ir peſozj's!“ Mat. 14, 15.—21.

To paſhu ari mehs daram, ſcho maſo patverfmi atwehrlami Iſraēla behrneem, kas melle Iſraēla fargu un ganu. Bet tas Rungs, tas iħſtais Iſraēla draugs, lai ūweht ſchīhs patverfmes dibinatajus, apgahdatajus un labadaritajus, kā ari wiſu ſcho miſioni pehz Sawas apſohliſchanas: „Un kas weenu no ſcheem wiſmasakeem dſtordinahs ti-kai ar weenu bikeri aufsta uħdena tapehz, kā tam ir mahzeka waħrds, pateesi, es jums faku, tam ſawa alga neſudihs.“ Mat. 10, 42.

Rihgas pilſehtas real-ſkohla.

Scho ſkohlu dibinaja pilſehtneeki, un walidiba to apſtiprinaja 1. Maija 1873. gadā. Tai paſħā gadā Augusta mehnefi tapa ſkohla ar 2 klafem un 57 ſkohleneem, ſem noſaukuma pilſonu real-ſkohla (Realbürgerſchule). Pehz pagahjuſchā gadā Augusta mehnefi notiku-

ſchahs paħrgroħiſchanas, ſkohlu noſauza par pilſehtas real-ſkohlu, un tai ir tagad 350 ſkohleni.

Skohlai bij no pat eefahkuma 4 klafes un ſkohleni, kās mahzibas-kurſu iſgahja zauri, dabuja leezibas-ſhimes ar taħdahm pat tee-fibahm, kahdas ir 2- lihds 3-klafiegħahm aprinika-ſkohlahm. Tagad par pilſehtas real-ſkohlu pahrwehrſtai ſkohlai ir 6 klafes ar 2 pee angsta-kaħm klafem pedalitahm tirdsnezzibas nodahm. Apakſchejahm 3 klafem ir wehl oħtras lihds-klafes (Parallel-Klassen). Katras klafes kurſus jeb mahzibas laik ir nolikts us weenu gadu. Augħnejas klafes teknikas nodalas mahza wairak matematiku, fiziku, ċiemijs un ſiħmeſħanu; tirdsnezzibas nodala aktar wairak Anglu un Frantsu walodas, geografiju, tirdsnezzibas reħkinumus un graħmatu-weiſħanu. Tizibas mahzibas, Wahzu un Kreewu walodas, paſaules ſtaħħos u. t. pr. dabu abas nodalas weenadas mahzibas. Lai gan pehz ſkohlas statuteem pee mahzibas prekſchmetta peeder ari Latinu waloda, tad-to-mehr ta netohp mahzita.

Skohlas plahna pahrgroħiſchanas bij jau notiku prekſch apſtiprinajſchanas; tapehz ari wareja jau pehren ap Seemas-ſwejtkeem atlaiſt 2 ſkohleni, Emil Strauch un Ludwig Krahlung, is tirdsnezzibas nodahm ar leezibas-rakſteem. Schai puſgadā nobeidha teknikas nodatu Andreas Klihwe un Oskars Michalowsky. Pirmais grib palikt par inſheneeri un oħris par architektu.

Tee ſkohleni, kas iſgahju ſchi ſchaj ſkohlai zauri, tohp bes nekah-das iħpaſħas pahklaaſiſchanas uſnemti Baltijas politechnika. Ja ſkohlens ir iſgahjis zauri 3 apakſchejahm klafem, tad tam ir taħs paſħas teefibas, kas aprinika-ſkohleneem un bauda kara-deenesta 3. kategorijas jeb ſchikras teefibas. Ja ſkohlens eestahjahs kara-deenesta is briħwa prahta, prohti: ir jadeen tikai 2 gadi.

No wiſahm Baltijā dibinatahm 6-klafiegħahm real-ſkohlahm Neh-wale, Zelgawā un Teħṛpatā, ir ſcheijenes ſkohla eespehju ſi pirmu atlaiſt ſkohleni ar leezibas-rakſteem, ka ſkohlu pareiſi nobeiguschi.

Bes tam wehl ir peeminams, ka ſkohlas apakſchejahs klafes ir ta pahrpilditas, ka Augusta mehnefi gan nebuhs eespehjams uſnemt jaunus ſkohleni.

Dahwanas.

Prekſch Wolgas hada-zeetejeem ſaneħmu ſchīhs dahwanas:

No 3. Wieckbag mahzitaja Miſputē 10 rubl.; zaur Schoen mahz.: 1) no Zeymeles Latw. drauds 1 rubl. 50 kap.; 2) no Vokrojas dr. 12 rubl 50 kap., — kohpā 14 rubl.; zaur Grünberg mahz. no Kriħsburgas dr. 30 rubl.; zaur G. Seraphim mahz. no Salahemni-sħas dr. 32 rubl.; zaur Seiler mahz. no Bauskas dr. 18 rubl.; zaur Sakranowicz mahz. no Leel-Aluzes dr. 9 rubl.; zaur Claus mahz. no Sikkeli dr. 12 rubl.; zaur Bunschel mahz. no Zehfu Latw. dr. (3. fuhtijums) 60 rubl.; zaur Schoen mahz. no Zeymeles Latw. dr., un diweem drauds-loħzkeem, no katra 5 rubl., 40 rubl.; zaur Lundberg mahz. Umbute zaur iſloħſeschānu 310 rubl.

G. Goßmann,
prahwets.

Dahwanas.

Prekſch miſiones ſaneħmu:

No Zelgawas Latw. drauds 17 rubl.; no Slekku dr. 10 r.; no Lukuma Latw. dr. zaur Jürgenſohn mahz. 25 rubl.

N. Raeder.